

Харцій О. М.

ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Предмет дослідження – особливості когнітивної сфери у дошкільників із затримкою психічного розвитку. Мета дослідження дослідити рівень розвитку пам'яті, уваги та мислення у дітей віком 4-6 років із затримкою психічного розвитку.

Затримка психічного розвитку – це порушення розвитку саме когнітивних процесів: пам'яті, уваги та мислення. За визначенням, затримка психічного розвитку – це таке порушення темпу нормального психічного розвитку дитини, коли у нього окремі психічні функції (увага, пам'ять, мислення, воля, емоції) відстають у розвитку від психічних норм для її віку

В нашому дослідженні ми використовували методи збору емпіричної інформації, що включають психодіагностичні методики: методика на діагностування стану зорової пам'яті «10 карток» Лурії; методика «Послідовні картинки» Векслера на визначення сформованості процесів мислення; методика для діагностування уваги «Знайди та викресли» Немова.

Аналізуючи середні показники, що отримані у результаті дослідження, рівня розвитку пам'яті у дітей з рівнем розвитку, що відповідає віковим нормам у порівнянні між хлопчиками та дівчатками, у хлопців – 50,2, а у дівчат – 50,3, чітко бачимо, що вони володіють однаковим рівнем, з незначним відхиленням.

Статистичний середній показник дослідження мислення у дітей з рівнем розвитку, що відповідає віковим нормам для порівняння: у хлопчиків складає 20, а у дівчаток – 19. Ясно видно, що різниця складає 5 %.

Розроблена програма розвинення пізнавальної активності дітей з ЗПР розрахована на 10 занять. На заняттях використовуються ігрові та дидактичні вправи, рухові ігри-розминки, кінезіологічні вправи, арт-терапевтичні методики. Ці вправи підходять і для індивідуальної і для групової форми занять.

Важливою умовою якості занять є включення до програм розвитку та навчання дітей з ЗПР спеціальних вправ для поліпшення стану пам'яті та стимулювання розвитку стійкості, концентрації, обсягу, швидкості переключення, розподілу уваги.

Висновки: Поглиблені наукові уявлення: про розвиток когнітивної сфери дошкільників з ЗПР; про особливості та відмінності когнітивної сфери дітей дошкільного віку з ЗПР та дітей дошкільного віку, чий рівень розвитку відповідає нормі; про відмінності властивостей когнітивної сфери дітей за гендерною ознакою.

Отримали подальший розвиток уявлення про можливість впливу корекційних програм на функції пізнавальної сфери дітей дошкільного віку з ЗПР.

Література:

1. Бастун Н. А. Діти із затримкою психічного розвитку: Навч. посібн. / Н. А. Бастун, Т. Д. Ілляшенко. – К.: ІЗМН, 2017 – 128 с.